

Dünya səviyyəli layihələrin təhlükəsiz və etibarlı şəkildə həyata keçirilməsi

---

Slayd 1 - Giriş

Cənab Sədr,

Hörmətli qonaqlar,

Xanımlar və cənablar!

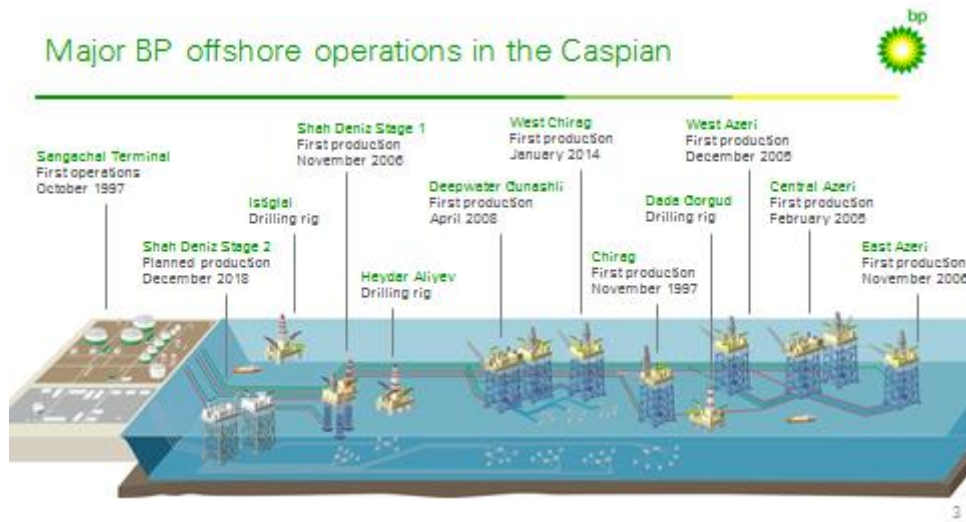
BP şirkətinin Xəzər regionunda Azərbaycan və tərəfdaşlarımız adından operatorluq etdiyi uğurlu layihələrdən danışmaq üçün bu gün burada olmaqdan məmnunluq duyuram.

Təqdimatımı 20 ildən artıqdır ki davam etməkdə olan bu uğurlu tərəfdaşlığın möhtəşəm tarixçəsi ilə başlamaq istədim.

təhlükəsiz, məsuliyyətli və səmərəli şəkildə həyata keçirilməsi ilə nələrə nail oluna biləcəyini göstərir.

Slayd 3 – Xəzərdə BP-nin iri dəniz əməliyyatları

Bu slaydda mən sizə öz nəhəng dəniz əməliyyatlarımızın möhtəşəm tarixçəsindən danışacağam. Bu tarixçə 1997-ci ildə Səngəçalda yeni terminalın açılması və Çıraq platformasının işə düşməsi ilə başladı. Həmin vaxtdan etibarən, biz öz tərəfdaşlarımızla birlikdə Xəzərdə iri layihələrin həyata keçirilməsində unikal nailiyyətlərə imza atmışıq. İşlənmə fazaları ərzində biz orta hesabla Çıraq platformasından ilk neft hasil edildikdən etibarən hər 3 ildən bir böyük bir layihə həyata keçirmişik. (2005-ci ildə Mərkəzi Azəri, 2005-ci ildə həmçinin Qərbi Azəri, 2006-cı ildə Şərqi Azəri, 2006-cı ildə Şahdəniz 1, 2008-ci ildə Dərinsulu Günəşli və 2014-cü ildə Qərbi Çıraq)

Hazırda bizim nəhəng dəniz əməliyyatları sistemində ümumilikdə doqquz dəniz platforması daxildir. Və biz həm də SOCAR-a məxsus olan üç qazma qurğusundan, "Dədə Qorqud", "Heydər Əliyev" və "İstiqlal" adına qazma qurğularından istifadə edirik.

Başqa heç bir yerdə BP-nin əməliyyatlarında bu qədər çox platformalar və qazma qurğuları yan-yanı düzülərək vahid komanda şəklində eyni əməliyyatları həyata keçirmir – bu dəniz əməliyyatlarımızın nəhəng miqyasını göstərir və biz qürur duyuruq ki, bütün bunlar təhlükəsiz şəkildə və ətraf mühitin qeydinə qalmaqla yerinə yetirilir.

Slayd 4 – Regionda BP-nin quruda həyata keçirdiyi iri əməliyyatlar

Quruda biz Xəzər dənizindəki neft-qaz yataqlarını birbaşa dünya bazarlar ilə birləşdirən nəhəng ixrac sisteminə malikik. Ümumilikdə quruda biz ümumi uzunluğu 3300km təşkil edən üç boru kəməri sisteminə və Qara dənizdə və Aralıq dənizində iki dəniz ixrac sisteminə operatorluq edirik.

Bizim qurudakı sistemimizə həmçinin dünyanın quruda yerləşən ən böyük neft və qaz terminallarından biri olan, Səngəçal terminalı da daxildir. Bizim bütün dəniz platformalarımız mürəkkəb sualtı boru kəməri infrastrukturunu vasitəsilə bu terminala birləşir və terminal fəaliyyətə başladığı vaxtdan etibarən orada bir irimiqyaslı genişlənmə işləri həyata keçirilib və ikinci genişlənmə işləri isə hazırda davam edir.

Dünyanın ən böyük iki sənaye infrastrukturunu layihələri olan BTC və CQBK boru kəmərləri dünya standartlarına uyğun şəkildə fəaliyyət göstərir. BTC fəaliyyətə başladığı ilk gündən etibarən onun təhlükəsizlik və istismar etibarlılığı üzrə göstəriciləri mükəmməl olub və Azərbaycan üçün və operator kimi bizim üçün qürur mənbəyidir.

Digər faydalarından əlavə, bu boru kəmərləri həm də öz marşrutu boyunca yerləşən yerli icmalar üçün bizim sponsorluq etdiyimiz yüzlərlə davamlı inkişaf layihələrindən faydalanmağa imkan yaradır. Və bütün bu işlər təbii landsafta minimal təsirlərlə həyata keçirilmişdir.

Slayd 5 – AÇG 20-ildən artıq uğurlu tarixçə

AÇG layihəsi 20 ildən artıq təhlükəsiz, etibarlı və səmərəli şəkildə həyata keçirilən əməliyyatları ilə möhtəşəm tarixçəyə malikdir. Dünya miqyasında AÇG öz təhlükəsizlik, etibarlılıq və səmərəlilik göstəricilərinə görə dünyanın ən yaxşı idarə edilən nəhəng yataqlarından biri kimi tanınır.

AÇG üzrə hasilat və emal qurğuları BP-dəki ən böyük qurğular sırasındadır. Bu qurğular vasitəsilə bu vaxtadək 2,7 milyard barel neft hasil edilib. Bu qurğular həmçinin istismara yararlılıq vəziyyətinə görə son dərəcədə yüksək göstəriciyə nail olub. 2010-cu ildən etibarən qurğuların icra göstəricisi orta hesabla 97%-dən yüksək olub. AÇG əməliyyatlarının miqyasını və mürəkkəbliyini nəzərə alsaq, bu, sənayedə aparıcı bir göstəricidir. Və bu, yalnız BP-də deyil, ümumilikdə sənayedə bütün standartlar üzrə mükəmməl göstəricidir.

Bütün bunlara necə nail olmuşuq? İlk növbədə, operator olaraq inanırıq ki, biz düzgün layihələndirmədən, düzgün avadanlıqlardan, düzgün texnologiyalardan, düzgün siyasətlərdən, standartlardan və mexanizmlərdən və ən əsası da düzgün işçi heyətindən istifadə etmişik.

Məsələn, qumun idarə edilməsi sahəsini götürək. AÇG məhsuldar laylarındakı zəif qumdaşı qatları quyudan qumun çıxmasına səbəb olur ki, bu da hasilatı azalda və qurğulara ziyan vura bilir. BP-nin qum təzahürü ilə effektiv mübarizə texnologiyası yüksək debitli quyuların qazılması ilə yanaşı qurğuların

mühafizə olunmasında son dərəcədə əhəmiyyətli rol oynayıb. Biz hazırda cari hasilatımızın 50%-ni qumlu kollektorlarda həyata keçirməklə qumun idarə olunması sahəsində ekspertik.

Və yaxud başqa bir misal kimi, qabaqcıl model əsaslı optimallaşdırma və vəziyyətə nəzarət sistemlərimizi göstərə bilərik. Bunlardan istifadə etməklə biz quyu göstəricilərimizi optimallaşdırırıq və avadanlığın texniki bütövlüyünə nəzarət edirik ki, bu da bizə problemləri erkən mərhələdə aşkar etməyə imkan verir.

Slayd 6 – Xəzərin möhtəşəm qazma tarixçəsi

Remarkable drilling story of the Caspian

ACG

- 150 wells and 750km drilled

Şah Deniz

- Most productive 5 wells out of 10 in BP's portfolio worldwide

Şah Deniz 2

- Deepest exploration well drilled in the Caspian – 7300m

AÇG və Şahdəniz yataqlarındakı qazma göstəriciləri bu sahədə dünyanın ən uğurlu nailiyyətlərindən biridir. Qeyd etmək istəyirəm ki, Xəzər hövzəsi sənayedə mövcud olan ən mürəkkəb çətinliklərdən bəzilərini özündə cəmləşdirir. Buna görə də, bu dünya səviyyəli layihələrin həyata keçirilməsi üçün sərt qazma şərtlərinin öhdəsindən gələ biləcək bacarıqlı işçi qüvvəsi və qabaqcıl texnologiyalar tələb olunub.

Faktiki olaraq, dünyanın ən mürəkkəb quyularından bir çoxu AÇG yatağında qazılıb. Bu vaxtadək, BP şirkəti bu mürəkkəb qazma mühitində 150-dən artıq quyunu təhlükəsiz şəkildə qazaraq istifadəyə verib. AÇG yatağında bizim qazma işləri üzrə təcrübəmizin nəhəng miqyasını təsvir etmək üçün sadəcə bir rəqəmi diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm:

- **Biz 750 kilometrədən artıq qazma işi aparmışıq** – bu rəqəm Bakıdan Azərbaycanın ən gözəl rayonlarından biri olan Quba rayonundakı Şahdağ ərazisində olan məsafənin üç mislinə bərabərdir!

Mən həm də Şahdəniz yatağındakı qazma işlərinin çətinliklərindən danışmaq istərdim. Bu çətinliklər həmin yatağın AÇG yatağına nisbətən daha dərin sulara yerləşməsi ilə bağlıdır – belə ki, Şahdəniz yatağı 550 metrədək su dərinliyində yerləşir və kollektorda 14000 funt/kv. düymədək yüksək təzyiqlərə rast gəlinir.

Hazırda mövcud olan texnologiyalar 15000 funt/kv. düym ilə məhdudlaşır və siz təsəvvür edin ki, biz Şahdəniz yatağında həyata keçirdiyimiz qazma əməliyyatlarında texnologiyaların məhdudiyyətlərinə meydan oxuyuruq.

Biz 7300m dərinliyə malik olmaqla bu vaxtadək Xəzərdə qazılmış ən dərin kəşfiyyat quyusu da daxil olmaqla Şahdəniz yatağında 125 kilometr təhlükəsiz və səmərəli şəkildə qazma aparmışıq. Məmnuniyyətlə demək istəyirəm ki, bütün bu səylər öz bəhrəsini verib – belə ki, BP-nin bütün dünya üzrə portfelindəki ən məhsuldar 10 quyudan beşi Şahdəniz yatağında yerləşir.

Slayd 7 – Yatağın mürəkkəbliyi

Creatively overcoming field complexity –
Extended Reach Drilling example

AÇG yatağında hasilatı optimallaşdırmaq və layın neft verimini maksimuma çatdırmaq üçün biz hər il mümkün qədər çox sayda quyuyu qazmalıyıq. Hazırda bizim AÇG-də qazma işi apardığımız altı hasilat platformamız var. Buna görə də, hər bir qazma qurğusunun faydalı iş əmsalını maksimuma çatdırmaq son dərəcədə mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

AÇG yatağı da mürəkkəbdir. Orada çoxsaylı süxur-kollektorlar və dinamik flüid kontaktları (dinamik fazalararası kontaktlar) mövcuddur. Hər bir quyuyu düzgün vaxtda düzgün yerdə yerləşdirmək son dərəcədə mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Və quyuyu qazıldıqdan sonra isə, onu mümkün qədər uzun müddətə işlək vəziyyətdə saxlamağımız vacib rol oynayır.

Bu mürəkkəb geoloji mühitdə demək olar ki iyirmi illik qazma təcrübəsindən əldə etdiyimiz biliklər dünyada yataqların işlənməsi tarixində ən uğurlu layihələrdən birinin gerçəkləşməsində vacib amil olmuşdur.

İlbəil biz öz təcrübələrimizdən Xəzərdə fəaliyyət göstərmək üçün tələb olunan yanaşmaları, metodları və prosedurları öyrənmişik. Şübhəsiz ki, bu təcrübə Azərbaycanın əvvəlki nəsillərinin qazandığı təcrübəyə əsaslanıb. Xüsusən də, mən Azərbaycanın ilk kəşfiyyatçı geoloqlarını və onların SOCAR-dakı müasir varislərini nəzərdə tuturam.

Bütün bunların nəticəsində quyuların qazılması daha tez və daha səmərəli şəkildə həyata keçirilib. Sadəcə bir misal çəksək, son üç il ərzində bizim

10.000 futu qazmaq üçün sərf etdiyimiz vaxt azalaraq 78 gündən 50 günə enib. Bu müddət ərzində bizim qeyri-məhsuldar qazma vaxtımız da 24%-dən 13%-ə düşüb. Bunlar böyük nəticələrdir və qazma işini daha sürətli deyil, daha ağıllı aparmaqla əldə olunub. Həmin nailiyyətlər bu mürəkkəb formasiyalardakı örtücü laylar, gərginlik amilləri və geoloji xüsusiyyətlər haqqında mövcud olan dərin biliklərə əsaslanır!

Bu nəticələri əldə edərkən biz mürəkkəb çətinliklərin öhdəsindən gəlməyə kömək edən texnologiyalardan geniş şəkildə istifadə etmişik. Və bundan əvvəlki slaydda qeyd etdiyim ki, dünyanın ən çətin və mürəkkəb quyularının bir çoxu AÇG-də qazılıb.

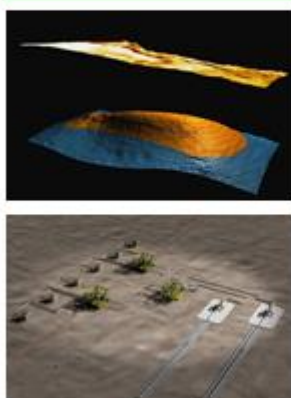
Bu çətinliklərin öhdəsindən gəlmək üçün istifadə olunan texnologiyalara bariz nümunə kimi Böyük İnhirafli Maili Qazma texnologiyasını göstərmək olar. Bu vaxtadək, biz təxminən 60 böyük inhirafli maili quyu qazmışıq və bu metodla qazdığımız quyuların konturxarici məsafəsi 3km-dən artıq olub.

Bu quyulardan ən uzaq məsafəyə qazılan quyunun konturxarici məsafəsi Çıraq platformasından 6,4 km təşkil edir. BP əməkdaşının hazırladığı bu kreativ slayddan da göründüyü kimi, bu məsafə Bakıdakı Bayraq Meydanı ilə Heydər Əliyev Mərkəzi arasında olan məsafə qədərdir.

Biz əminik ki, bu texnologiya qarşından gələn onilliklər ərzində bizə bu çox nəhəng yataqdan çıxarılan resursları maksimuma çatdırmağa imkan verəcək.

Slayd 8 – Şahdəniz 2

Shah Deniz 2 – a source of new energy supplies

8

Və indi mən Xəzərdəki növbəti böyük bir işlənmə layihəsinə keçmək istəyirəm – yəni, Şahdəniz yatağının işlənməsinin ikinci mərhələsindən danışacağam. Yatağın özünü 1999-cu ildə aşkar etdikdən və 2006-cı ildə isə həmin yataqdan ilk qaz hasil etdikdən sonra BP şirkəti indi artıq diqqəti Şahdəniz Mərhələ 2 çərçivəsində qaz ehtiyatlarının növbəti hissəsinin işlənməsinə yönəldib.

Şahdəniz Mərhələ 2 çərçivəsində Xəzərdə sualtı hasilat texnologiyası tətbiq ediləcək və dünyanın bir sıra ən yüksək debitli quyularını ərsəyə gətirmək üçün qabaqcıl qazma həllərindən istifadə olunacaq.

Xüsusən də, Şahdəniz Mərhələ 2 çərçivəsində 6000 metrdən artıq dərinliklərdə 26 hasilat quyusunun qazılması nəzərdə tutulub. Bu quyulardan səkkizi artıq qazılıb.

Bu quyular ildə 16 milyard kubmetr qaz hasil edəcək ki, bu da Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə və Cənubi Şərqi Avropadakı bazarlara nəql ediləcək.

Bundan əlavə, Şahdəniz Mərhələ 2 layihəsi Xəzərdəki ehtiyatları ilk dəfə olaraq Avropanın qaz bazarı ilə birbaşa birləşdirəcək Cənub Qaz Dəhlizinin təməl daşı olacaq.

Slayd 9 – Cənub Qaz Dəhlizi

The Southern Gas Corridor

Cənub Qaz Dəhlizi altı ölkənin ərazisindən keçən dörd nəhəng layihədən ibarət olmaqla, 11 səhmdarı və çoxsaylı qaz alıcılarını özündə birləşdirən, 45 milyard dollar dəyərində investisiya layihəsidir. Bu layihə ölçüsünə, əhatə dairəsinə və miqyasına görə dünyanın ən böyük enerji layihələrindən biridir və hazırda dünyada ən böyük tikinti layihəsidir.

BP şirkəti SOCAR ilə yanaşı bu böyük, uzunmüddətli, genişlənən qaz dəyəri zəncirinin bütün hissələrinə sərmayə yatırır.

Cənub Qaz Dəhlizi Xəzərdə çəkilən 500 kilometr uzunluğundakı sualtı boru xəttindən əlavə 3500km məsafəni qət edəcək bir sıra birləşdirilmiş boru kəmərlərindən ibarətdir. Səngəçal terminalı yeni emal və kompressiya qurğuları inşa edilməklə genişləndirilir. Marşrut boyunca qazı nəql etmək üçün altı kompressor stansiyasına ehtiyac olacaq. Boru kəməri Türkiyədə dağlıq ərazilərdən keçməklə dəniz səviyyəsindən 2700 metr yüksəyə qalxacaq və Adriatik dənizini keçərkən dəniz səviyyəsindən 800m aşağıda suyun altı ilə uzanacaq.

Bu layihəyə Şahdəniz Mərhələ 2, Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin Genişləndirilməsi, Trans-Anadolu Boru Kəməri (TANAP) və Trans-Adriatik Boru Kəməri (TAP) daxildir. Bu layihələr 2020-ci ilə qədər Xəzərdəki yeni qaz mənbəyinin Avropaya çatdırılmasını nəzərdə tutur.

2013-cü ildə yekun investisiya qərarı verildikdən etibarən əhəmiyyətli irəliləyiş əldə edilmişdir – istehsal-montaj, tikinti və torpaqların ayrılması işləri qrafik üzrə davam edir.

Layihə çərçivəsində quyular qazılıb və quraşdırılıb və qazla bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməsi istiqamətində görülən işlər qrafik üzrə davam edir.

Slayd 10 – SD2 building the future, offshore

Shah Deniz 2 - building the future
Offshore progress

Piping for jackets

Vessel upgrades

Shah Deniz Bravo topsides

10

Şahdəniz Mərhələ 2 çərçivəsində dəniz qurğuları ilə bağlı işlərə uğurla başlamışıq.

Biz hər iki tikinti sahəsində, yəni Amek-Tekfen-Azfen (ATA) və Bakı Dərin Özüllər Zavodu ərazisindəki istehsalat sahələrində mobilizasiya işlərini təhlükəsiz şəkildə başa çatdırmışıq.

Bu vaxtadək biz hər iki sahədə işlərə 9,5 milyon adam-saat sərf etmişik və çox yaxşı təhlükəsizlik göstəricisinə nail olmuşuq.

BDÖZ sahəsində iki böyük dayaq blokundan birincisinin tikintisi qrafik üzrə davam edir və biz sualtı qurğuların tikintisinə qrafikdən öncə başlamışıq.

ATA sahəsində hər iki göyertənin tikintisi davam edir və biz planı qabaqlayırıq. Bu göyertələrin hazırlanması üçün mühəndis işləri ilk dəfə olaraq ölkə daxilində ATA konsorsiumu tərəfindən yerinə yetirilib və çox uğurlu olub.

Slayd 11 – SD2 building the future, onshore

Shah Deniz 2 - building the future
Onshore progress

11

Qurudakı qurğularda həyata keçirilən işlər xeyli irəliləyişlə davam edir.

Qurudakı qurğuların tikintisi işləri uğurla başlayıb və görülən ilkin işlər xoş təəssürat yaradır.

İlkin tikinti mərhələsində biz tikinti sahəsində yeni istehsalat obyektləri inşa etmişik. Bu, bizə imkan verəcək ki, növbəti on səkkiz ay ərzində təxminən 15000 ton polad konstruksiya və 16000 ton boru hazırlayaq. Biz həmçinin işləri dəstəkləmək və 5000 nəfər insanın sahədə işləməsinə imkan yaratmaq üçün ofis obyektlərinin, yeməxanaların, paltar-dəyişmə obyektlərinin və 600 nəfərlik düşərgənin tikinti-quraşdırma işlərini başa çatdırmışıq. Yeraltı boru xətlərinin və beton özüllərin quraşdırılması işləri davam edir və yer üstündə ilk polad konstruksiyalı stellajların və saxlama çənlərinin tikinti-quraşdırma işləri davam edir.

Bu, heç bir qeydə alınmalı hadisə baş vermədən təxminən 7 milyon adam-saat işin yerinə yetirilməsi ilə möhtəşəm başlanğıc olmuşdur.

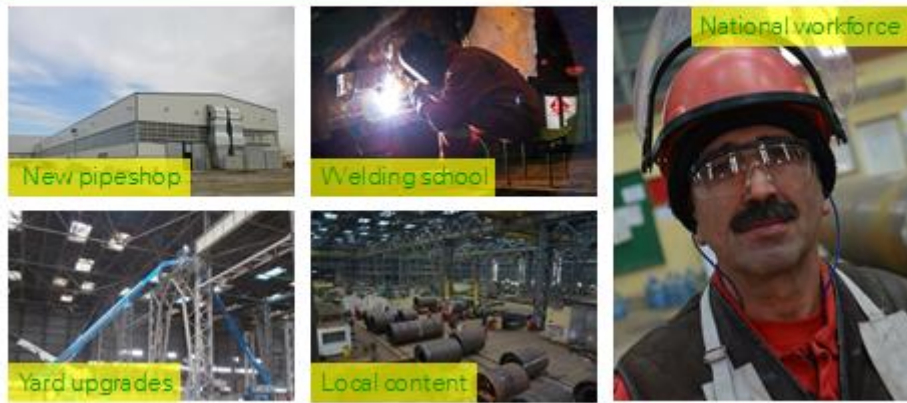
Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin Genişləndirilməsi (CQBKG) Layihəsi çərçivəsində əlavə olaraq ildə 16 milyard kubmetr qazı nəql edə bilmək üçün mövcud CQBK-yə paralel şəkildə 489km uzunluğunda yeni 48 düymlük boru kəməri dövrəsi inşa edilməklə mövcud CQBK sistemi genişləndiriləcək. CQBKG layihəsinə həmçinin bir sıra qurğuların tikintisi daxildir. Bunlar Gürcüstanda yerləşən və hər birinin quraşdırılmış gücü 129 MVt olan iki yeni kompressor

stansiyasından, iki aralıq ərsinləmə stansiyasından (biri Azərbaycanda və biri Gürcüstanda olmaqla), altı 48 düymlük bağlayıcı siyirtmə stansiyasından (biri Gürcüstanda və beşi Azərbaycanda olmaqla), beynəlxalq sərhədlərdə yerləşən təzyiq azaltma və ölçmə stansiyalarından, Gürcüstan-Türkiyə sərhədində yerləşən TANAP-a birləşmə qovşağından ibarətdir. CQBKG layihəsinin icrası ümumilikdə təhlükəsiz layihələndirmə və keyfiyyətli inşaat prinsiplərinə əsaslanır.

2015-ci ilin may ayında ilk qaz üzrə BP-nin operatorluq etdiyi layihələr çərçivəsində (Şahdəniz Mərhələ 2 və CQBKG) layihə işləri üzrə təxminən 40% irəliləyiş əldə olunub, bütün əsas müqavilələr üzrə 12500 nəfərdən artıq insan işlərə cəlb olunub və onların 85%-dən çoxu Azərbaycan vətəndaşlarıdır.

Slayd 12 – Yerli neft sənayesinin irsi

Legacy for the national oil industry

Bizim bu layihə üçün gördüyümüz işlər Azərbaycanın enerji sənayesi üçün uzunmüddətli irs miras qoyacaq.

Biz ATA və BDÖZ tikinti sahələrində infrastrukturun modernləşdirilməsi işlərinə 180 milyon dollardan artıq investisiya qoymuşuq ki, bu da tikinti-quraşdırma sahələrinin məhsuldarlığını artırır.

Biz həmçinin işçi qüvvəsinin təliminə və səriştələrinin inkişaf etdirilməsinə ciddi şəkildə sərmayə yatırırıq, yeni təlim obyektləri inşa edirik və ilk dəfə olaraq sualtı konstruksiyaların tikintisinin bütövlüklə Azərbaycan daxilində həyata keçirilməsinə imkan yaratmaq üçün qaynaq, müayinə və örtükləmə sistemləri üzrə ən müasir texnologiyalara investisiya qoyuruq.

Yerli şirkətlər də bu layihələrdən əhəmiyyətli dərəcədə faydalanmışdır – Azərbaycan şirkətləri ilə dəyəri 5,5 milyard dollardan artıq olan yeni müqavilələr imzalanıb.

Slayd 13 – Yüksək vətəndaş məsuliyyətli şirkət olmaqdan qürur duyuruq

Azərbaycandakı 20 illik fəaliyyətimiz ərzində öz başlıca vəzifələrimizdən əlavə biz həm də ölkənin potensialların yaradılması istiqamətindəki səylərinə dəstək olmaq üçün çox saylı işlər görmüşük. Bu sahədə gördüyümüz işlər icmaları, müəssisələri, dövlət təşkilatlarını, universitetləri, məktəbləri, mədəniyyət və idman təşkilatlarını əhatə edib.

Biz ölkədəki fəaliyyətimizlə və Azərbaycanda çoxsaylı inkişaf sahələrinin dəstəklənməsində gördüyümüz işlərlə qürur duyuruq. Bu vaxtadək biz öz tərəfdaşlarımızla Azərbaycanda təkcə bacarıqların inkişaf etdirilməsi və potensialların yaradılmasına dəstək olmaq üçün təxminən 70 milyon dollar sərmayə yatırmışıq.

Bizim inkişaf proqramlarımız əsasən təhsil və təlim, mədəniyyət və idman, ətraf mühitin mühafizəsi, yerli icmalar və müəssisələr üçün iqtisadi imkanların yaradılması və qonşuluğumuzdakı yerli infrastrukturun yaxşılaşdırılması kimi sahələrə dəstək göstərilməsinə yönəlib.

Bundan əlavə, biz öz investisiyalarımızda yerli resurslardan istifadəni maksimuma çatdırmaq istiqamətində də əhəmiyyətli işlər görmüşük. Təxminən 3000 nəfər ixtisaslaşmış yerli kadr BP şirkətində işləyir və on minlərlə insan dolayı şəkildə bizim layihələrdə işə cəlb olunub.

Biz bunları təkbaşına həyata keçirməmişik. Bütün bu işlər həyata keçirilərkən biz Azərbaycan hökumətindən, SOCAR-dan, tərəfdaşlarımızdan, podratçılarımızdan, təchizatçılarımızdan və yerli icmalardan əhəmiyyətli dəstək almışıq.

10 gündən də az bir müddətdə biz ilk Avropa Oyunlarına ev sahibliyi edəcək Azərbaycan ilə bu həyəcanı birgə yaşayacağıq. Biz Bakı Oyunlarının Rəsmi Neft və Qaz Tərəfdaşlarıyıq. Bu, bizim 2012-ci ildə Londonda keçirilmiş Olimpiya və Paralimpiya Oyunları ilə tərəfdaşlıq təcrübəmizə əsaslanır. Bundan əlavə, biz ən qabaqcıl Azərbaycan Olimpiyaçıları və Paralimpiyaçılarına sponsorluq edərək onlara və onların məşqçilərinə elit təlimlər təşkil edirik. Və biz ölkənin dünya səviyyəli tədbirləri keçirmək potensialını artırmaq üçün Oyunlar Akademiyasını dəstəkləyirik. Biz Oyunlara cəlb olunmaqdan qürur duyuruq və Azərbaycan idmançılarını doğma meydanlarda alqışlamağı səbirsizliklə gözləyirik.

Yekun olaraq qeyd etmək istəyirəm ki, neft-qaz sənayesində heç vaxt bir yerdə dayanmaq olmaz. Biz inanırıq ki, fəaliyyətimizi əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq ruhunda davam etdirəcəyik və biz bunu birlikdə gerçəkləşdirəcəyik.

İndi isə, dünyanın ən böyük layihələrindən biri olan və Xəzər regionundan Avropaya qaz nəql edəcək ŞD2/CQBKG çərçivəsində əldə edilmiş irəliləyişləri əyani şəkildə görmək üçün sizi qısa video-çarxa baxmağa dəvət edirəm.